

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

תוכן

- א. נזיר להזיר מכאן שהנזירות חל על הנזירות ... דאמר הריני נזיר היום היום
1
- ב. אם נשאל על הראשונה שניה חלה עליו 2
- ג. סתם נדרים להחמיר ופירושם להקל כיצד אמר הרי עלי כבשר מליח כיון נסך ... אם בשל עבודת כוכבים נדר מותר ואם סתם אסור 4
- ד. הרי עלי כחרם .. ואם כחרם של כהנים מותר הרי עלי כמעשר ... ואם של גורן מותר ... הרי עלי כתרומה ... ואם של גורן מותר ואם סתם אסור 5
- ה. סתם תרומה ביהודה אסורה בגליל מותרת שאין אנשי גליל מכירין את תרומת הלשכה סתם חרמים ביהודה מותרין בגליל אסורין שאין אנשי גליל מכירין את חרמי הכהנים 6
- ו. ספק נזירות להקל 7

דף יח.

א. נזיר להזיר מכאן שהנזירות חל על הנזירות ... דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום

כבר התבאר לעיל שאם אמר אם אוכל כבר זה הריני נזיר, וחזר ואמר אם אוכל כבר זה הריני נזיר, ואכל אותו כבר, חלו ב' הנזירות בפעם אחת וצריך לנהוג שני פעמים נזירות¹, כלומר שני פעמים שלשים יום, שסתם נזירות שלשים יום².

¹ ודע דנזירות נוהג בפני הבית ושלא בפני הבית בין בארץ בין בח"ל כדמוכח בספ"ג דנזיר אלא שהרמב"ם כתב בספ"ב דנזיר דמי שנדר בזמן הזה בח"ל כופין אותו לעלות לא"י ולהיות נוהג שם נזירות וכל זמן שהוא בח"ל ה"ז אסור לשנות יין ולהטמא למתים ולגלה וכל דקדוקי נזירות עליו ואף על פי שאין ימים אלו עולים עכ"ל. והראב"ד שם השיג על הרמב"ם בזה דאין כופין אותו לעלות לא"י דאין טומאה וטהרה בינינו והלא כולנו טמאי מתים ואין כאן הפרש בין א"י לח"ל עכ"ל ועיין בכסף משנה שם ובתוס' י"ט ספ"ג דנזיר שהאריכו בזה ומ"מ פשוט שהנזירות חל בכל מקום ובכל זמן וכן משמע ממ"ש המחבר דין נזירות כאן ולעיל ס"ה ר"ג וס"ה ר"ו וס"ה רמ"ו ס"ה וס"ה רכ"ט וס"ה רל"ם סכ"ד ש"ך שם כח

² וכן שייך כמ"ש הרמב"ם הלכות נדרים פרק ג הלכה ב כיצד יחול נדר על נדר, האומר הרי עלי קרבן אם אכלתי כבר זו, הרי עלי קרבן אם אוכלנה ואכלה חייב על כל אחת ואחת וכן כל כיוצא בזה.

הלכות הדרף היומי

מסגרת נדרים

וכן אם אמר הרי נזיר היום הריני נזיר היום חלו ב' הנזירות בפעם אחת וצריך לנהוג שני פעמים נזירות, ודבר זה למדנו מן המקרא שנאמר (במדבר ו פסוק ב) נָדַר נְזִיר לְהִזִּיר לָהּ וּגו'. ואמרו חז"ל³ נדר להזיר מבעיא ליה, מאי נזיר להזיר, אלא ללמד שנזירות חל על נזירות.

ו"א⁴ שכן הדין אם נשבע או נדר לאסור עליו בשר לעשרים יום וכדומה ואמר ב' פעמים עשרים יום, ודאי לא כוון בפעם הב' לימים הראשונים, שאם כן נדרו למה לי, ואסור בבשר מ' יום. וי"א⁵ שאינו אבור אלא עשרים יום שאין שבועה חלה על שבועה⁶, ורק בנזירות חל כיון שנאמר בו מקרא נָדַר נְזִיר לְהִזִּיר לָהּ וּגו'. ללמד שנזירות חל על נזירות.

אולם כל זה בסתמא⁷ אבל אם אמר לנו שכוונתו היתה לידור ארבעים יום ועשרים יום שהזכיר בפעם הב' כוונתו היתה לעשרים יום נוספים, לכו"ע אסור ארבעים יום.

ב. אם נשאל על הראשונה שניה חלה עליו

כבר התבאר לעיל דף יז. שלמרות שאין שבועה חלה על שבועה⁸, ואין שבועה חלה על נדר⁹, ואם אמר שבועה שלא אוכל כבר זה שבועה שלא

³ לעיל דף ג:

⁴ רמ"א שם יד וקדק מהסוגיא דקי"ל כשמואל דאם אמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום צריך לנהוג ב' נזירות והיה לנדרים ושבועות אלא שהמרדכי כתב סוף הל' אבילות והתוס' פרק הריני נזיר דאין נזירות חל על נזירות אלא בנדר שניהם ביום אחד דהו ודאי דעתיה על ב' דאם לא כן נדר ב' למה לי

⁵ ש"ך שם ל שאין ראיה מהסוגיא דדוקא בנזירות הוא דקי"ל כשמואל וכדמשמע במתני' דקתני יש נדר בתוך נדר כיצד אמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום כו' ולא נקט הכי בנדר גופא אלא דוקא בנזירות דינא הכי וכדכתב הר"ן שם דנפקא לן מקרא בש"ס מנזיר להזיר הנזירות חל על נזירות וקרי להאי גוונא נדר בתוך נדר לפי שהנזירות שניה חלה בתוך זמן הראשונה אלא שא"א לו שימנה אותה עד שימנה את הראשונה דאם איתא דלא היילה בשעת נדר היאך תחול לאחר מכן והרי אינו נודר באותו זמן וכיון דלא היילה השתא לא היילה נמי בתר זימנא אלא ודאי מהשתא הוא דחיילה עד כאן לשוננו, אבל בנדרים ליכא למימר הכי.

⁶ הטעם משום דלא חלה האידנא לא חלה נמי בתר זימנא משא"כ בנזירות דילפינן מנזיר להזיר דיש נדר בתוך נדר לענין דיחול מהשתא לחייבו בתר שמנה הראשון שיחזור וימנה. בית מאיר שם

⁷ בש"ך שם ל כתב אפילו אם נפשך לומר דדוקא באומר הריני נזיר היום או הריני נזיר ל' יום וחזר ואמר הריני נזיר שלשים יום אלו הוא דמחלקים התוס' שם בין נדר לנזיר כדמשמע פשט לשונם שם אבל באומר הריני נודר מבשר כ' יום וחזר ואמר הריני נודר מבשר כ' יום יש לפרש דעתו דאכ' יום אחרים קאמר מכל מקום היינו מטעם כוונתו דודאי אם כוון לאסור ארבעים יום דאזלינן בכל דוכתי בתר כוונת הנודר, אבל אם נדר סתם כמו שפירשו חכמים או שכוונתו שיחול הנדר השני על הראשון ויהא עליו שני נדרים ודאי אינו אסור אלא עשרים יום כמו באומר הריני נודר מבשר עשרים יום וחזר ואמר הריני נודר מבשר כ' יום אלו דאינו אסור אלא עשרים יום דדוקא בנזירות כשאומר הריני נזיר שלשים יום וחזר ואמר הריני נזיר שלשים יום אלו חייב שני נזירות וכמ"ש התוספות שם וכ"כ הרשב"א בתשובה סימן תרמ"ז מה שאין כן בנדרים ומכל מקום אין דברי הרב מוכרחים וכמ"ש.

⁸ שו"ע ונו"כ י"ד רלח כא, רל"ט יג

⁹ שאם אסרו תחילה בנדר אין השבועה חלה עליו. ר"ן דף י"ח. בית מאיר רלח שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

אוכל כבר זה אין השניה חלה, שאין לה לשנייה מקום לחול¹⁰. מכל מקום אם נשאל על הראשונה, חלה השנייה מיד במקומה¹¹ וכל שכן בנדר¹², ונשאר באיסורו עד שישאל גם על השנייה¹³.

לפיכך מי שאסר עליו¹⁴ כבר אחד שני פעמים, או שנשבע עליו שני פעמים, אף על פי שנשבע עליו והתירו לו פעם אחת, עודנו באיסורו עד שישאל עליו פעם שנית, שכיון שנשבע עליו שני פעמים האיסור האחרון לא חל על האיסור הראשון שלא היה לו מקום לחול, וכשהתירו לו פעם אחת פקע האיסור הראשון ותיכף חל עליו האיסור השני, לפיכך צריך שיתירו לו פעם שנית.

מי שנשבע או קיבל עליו בנדר, שכל פעם שיעשה דבר מה, ישלם לצדקה סך מסוים, וכדומה, ורוצה להתיר נדרו או שבועתו, יש להסתפק האם חייב בכל פעם שעושה להתיר, או מועיל היתר אחד על הכל¹⁵.

דף יח:

¹⁰ אולם בתשובת מהר"ל ן' הכיב סימן ק"מ [קלמ] ד"ה נסתפקתי במי, והביאו בתשובת מנחם עזריה [מפאנו] סימן מ"ח, דקדק מלשון רמב"ם [שבועות ו, יז] דזה רק לחיובא, לאפוקי מנדר שיש נדר בתוך נדר גם לחיובא, אבל לאיסורא חל שבועה על שבועה. ולסברתם אם מתיר שבועה שנייה ואחר כך הראשונה נמי שפיר דמי, מה שאין כן זולת סברתם, דאם כן דלא חלה גם לאיסורא עד שיתיר ראשונה, אי אפשר להתירה קודם. בגליון מהרש"א שם ט

¹¹ שהחכם עוקר הנדר מעיקרו וכאילו לא היתה השבועה הראשונה כלל ונמצא שניה חלה למפרע ומשמע דבהפרת הבעל דמיגז גיזו ואינו עוקר הנדר מעיקרו אף שהפר הראשונה אין השניה חלה וכ"כ בתשובת מהר"מ מינ"ץ סימן מ' עיין שם. ש"ך שם כו. וכן לשון הרמב"ם הלכות נזירות פרק ג הלכה י "והראשונה כיון שהתירה כאילו אינה מעיקרה". וצ"ע בפירוש משניות להרמב"ם במשנה אחרונה בפרק י' מנדרים ז"ל, שענין הפרה ביטול השבועה מעיקרו וכו', וזה לא יעשנו בלתי האב והבעל, וענין השאלה לחכם שאנו קורין היתר נדרים, הוא שיתיר השבועה הנקשרת והמחוייבת ויסתלק דינה מן העתיד. גליון מהרש"א שם יב

¹² ערוך השולחן רכט כג

¹³ מכאן נראה דמי שנשבע על דבר משך זמן, ונשבע בהפכה למשך אותו זמן ונוסף עליו ימים, שאף על פי שאינה חלה לזמן ראשון, ועל השני לבדו לא הוציא שבועה מפיו, חלה היא לזמן שני. ועיין לעיל דין י"ב, והרש"ך חלק א' סימן פ"ב, ערך לחם שם

¹⁴ שו"ע ונו"כ רכט ג

¹⁵ בש"ך שם כט הביא שבתשובת מהר"מ דפוס פראג סי' קפ"א הסתפק אדם שנדר שבכל פעם שיעשה דבר, שיפרע פשוט, מה תקנה יש לו כי אין להתיר לו עד שיתחייב הפשוט, ואם כן בכל פעם ופעם יצטרך שאלה לחכם או שמא י"ל הותר הראשון הותרו כולם כיון שאינם יכולים לחול עד שיחול הראשון תחלה וצ"ע ריב"א עכ"ל. וכתוב בתשובת מהר"מ מינ"ץ שזהו ספיקו באם הוא כמי שאמר שבועה שלא אוכל כבר זה, שבועה שלא אוכל כבר זה, אינו חייב אלא אחד דאין שבועה חלה על שבועה, ואם הותרה הראשונה חלה שבועה שניה, וכך גם כאן כיון שאמר בכל פעם שיעשה דבר כו' הרי זה כאלו נשבע כמה שבועות, על אותו דבר ואין שניה חלה עד שהותרה הראשונה, וא"כ בכל פעם צריך שאלה, או שמא י"ל שהכל שבועה אחת לכך אמרינן הותר הראשון הותר כולם ששבועה שהתרה מקצתה הותרה כולה.

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

**ג. סתם נדרים להחמיר ופירושם להקל כיצד אמר הרי עלי
כבשר מליח כיון נסך ... אם בשל עבודת כוכבים נדר
מותר ואם סתם אסור**

סתם נדרים להחמיר¹⁶, שאם אמר לשון שהוא משתמע לשני צדדים לקולא ולחומרא, הולכים בו לחומרא.

כיצד, אמר הרי פירות אלו עלי כבשר מליח או כיון נסך, שיש במשמעו מליח של קדשים שכתוב בו (ויקרא ב פסוק) וְכֹל קֶרְבַּן מִנְחָתְךָ בַּמִּלָּח תִּמְלֹחַ וְלֹא תִשְׁבִּית מִלַּח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתְךָ עַל כָּל קֶרְבָּנְךָ תִּקְרִיב מִלַּח, וכן כיון נסך יש במשמעו יין נסך לשמים, שהוא נדר, שהרי הוא מתפיש בדבר הנדור לה'. ויש עוד במשמעו בשר מליח כיון נסך לעבודה זרה, שזה אינו נדר שהרי מתפיש בדבר האסור, אנו תולין אותו להחמיר, והרי זה נדר.

ומי ששכח¹⁷ אם נדר או נשבע, נותנין עליו חומרי שניהם חומרי נדר ושבועה, וכ"ש אם שכח אם נשבע או לא שאסור מספק.

במה דברים אמורים שהוא עצמו לא פירש מה היה בלבו¹⁸ אלא אמר כך נדרתי כמו שפירשוהו חכמים, אז אנו מפרשים אותו לחומרא, אבל פירושם להקל כלומר שם הוא אומר שדעתו היה כבשר מליח כיון נסך של עבודה

¹⁶ שו"ע ונו"כ יו"ד רח א

¹⁷ ש"ך שם א מתשו' מבי"ט ח"ב סי' רנ"ו דף קי"ח ע"ג

¹⁸ ש"ך שם א

הלכות הדף היומי

מסכת נדרים

זרה נאמן¹⁹, ואין צריך שאלה ואפילו עם הארץ²⁰. ואפילו בשבועה הנוגעת לחבירו נאמן לפרש אלא אם כן פירש שעל דעת חבירו נשבע²¹.

ואם רוב אנשי המקום קורין לבשר מליח של קדשים בשר מליח סתם, וליין נסך לשמים יין נסך סתם, אינו נאמן²², שהיה לו לפרש כיון שרוב אנשי מקומו לא הבינוהו כפירושו. וכן להיפך אם הרוב קורין לבשר מליח של עבודת כוכבים בשר מליח סתם, וכן ליי"נ של עבודת כוכבים יי"נ סתם הולכין להקל²³.

וכן בכל מקום שנודר סתם אם מפרש לנו דעתו הולכים אחר פירושו ואם אומר שדעתו היתה כפירוש החכמים או כמשמעות לשונו וכן אם הולכים לחומרא בפירוש לשונו.

ומשום כך הנשבע²⁴ שלא יישן בסתם, שואלים אותו מה כונתו ואם כונתו לומר שלא אישן היום הרי השבועה חלה, אך אם אינו זוכר כונתו או שאומר שבדעתו היה כל מה שיהיה משמעות לשונו, הרי זו שבועת שוא כיון שתולים שנשבע שלא יישן כלל וזה אין בידו לקיים.

ד. הרי עלי כחרם .. ואם כחרם של כהנים מותר הרי עלי כמעשר ... ואם של גורן מותר ... הרי עלי כתרומה ... ואם של גורן מותר ואם סתם אסור

¹⁹ ועיין מהר"ט חלק א' סוף סימן י"ד דאם הוא אומר שלא הוציא השבועה מפיו, אף שבי' עדים מכחישים אותו נאמן.

²⁰ ואע"ג שלעיל דף יד. התבאר שאמרו חכמים ז"ל במתפיש בדבר האסור שאם היה האומר הזה עם הארץ, צריך שאלה לחכם, ומראין בפניו שאשתו אסורה עליו ושאותם פירות אסורים עליו, ומחמירין עליו לומר לו שאין די לו בחרטה לבדו אלא שצריך לפתוח לו פתח ממקום אחר, ואז מתירין לו נדרו, כדי שלא ינהנו קלות ראש בנדרים. דע"כ לא מחמיר התם אלא בשאינו יודע אם מתפיש בדבר האסור השיב נדר או לא, אבל כאן יודע שהמתפיש בדבר האסור לא הוי נדר אלא שאמר סתם יי"נ ויש במשמעותו של עבודת כוכבים או של מזבח וכל כמה דלא פריש דבוריה, הולכין להחמיר אבל כל שפירש ואמר דעתי היה על יי"נ של עבודת כוכבים שלא יהא נדר, נאמן ולא בא לכאן אלא לאשמועי' דאין צריך שאלה משום דבר הנדר. ש"ך שם ב ודלא כב"ח

²¹ גליון מהרש"א שם א מתשובות [מהר"י] בן לב ספר ג' סימן ע"ז וסימן צ"ו וסימן קי"ז ובספר ב' סימן נ"ב הניח זה בספק.

²² כתוב בהגהת פרישה דהיינו דוקא ע"ה אבל ת"ח נאמן, ופשט דברי הפוסקים לא משמע כן דדוקא הת"ח נאמן כשיש במשמעותו ב' לשונות אלא שפשוטו הוא להחמיר ולכך ע"ה אינו נאמן, אבל הכא כיון שאנשי המקום קורין ליין נסך לשמים יי"נ אם כן אין משמעו אלא לשון א' שהוא לי' נדר ודוק. ש"ך שם ה ועיין (בתשובת חות יאיר סימן ט"ו) שנראה לו עיקר כפרישה.

²³ ש"ך שם ד

²⁴ ש"ך יורה דעה סימן רלו ס"ק א

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נדרים

וכן האומר²⁵ הרי הפירות האלו עלי חרם²⁶, כחרם של בדק הבית אסור, ואם כחרמי הכהנים מותר²⁷, מפני שהן ממוזן שלהם ואין בה אסור, ואם סתם אסור.

וכן האומר הרי הן עלי כמעשר ואמר כמעשר בהמה אסור מפני שהוא קרבן שהקדישו בידו, ואם כמעשר דגן מותר, ואם סתם אסור.

וכן הרי הן עלי בתרומה, אומרים לו ומה היה בלבך אם פירש ואמר לתרומת הלשכה נתכוון הרי זה אסור, ואם לתרומת הגורן נתכוון מותר, ואם סתם אסור וכן כל כיוצא בזה.

ה. סתם תרומה ביהודה אסורה בגליל מותרת שאין אנשי

גליל מכירין את תרומת הלשכה סתם חרמים ביהודה

מותרין בגליל אסורין שאין אנשי גליל מכירין את חרמי

הכהנים

האמור לעיל²⁸ אינו אלא במקום שמשמע כל אחד מאלו שם שתי משמעויות, אבל מקום שדרכן שאין קוראים חרם סתם אלא לחרמי בדק הבית בלבד, ואמר שם הרי הן עלי חרם הרי זה אסור, וכן אם היה דרכן שאין קוראים

²⁵ רמב"ם הלכות נדרים פרק ב הלכה ח - י

²⁶ ובבשר מליח ויין נסך ומעשר ותרומה העתיק לשון המשנה (שם) דסתם נדרים להחמיר דכתוב בכ"ף כבשר מליח כמעשר כיון נסך, ובהרם העתיק לשון המשנה דהשותפין (שם פ"ה מ"ד), ולא כתב כחרם בכ"ף, כמו שכתוב במשנה דסתם נדרים בואלו מותרין, חושש אני שבמכוון כתב זה, משום דחייש למה שתלה הירושלמי (פ"א ה"א) דאם סתם חרמים לכהנים אז גם בנדרים מותר. ורבינו פסק כן דסתם חרמים לכהנים (ה"ל ערכין פ"ו ה"א), לכן מחלק רבינו, דזה רק באומר כחרם, שמכוין שיהיה דבר זה עליו באיסור כמו דברים הנחרמים סתם, ואלו דברים סתמן לכהנים, לכן מכוין בנדרו שיהא כחרם כהנים, אבל באומר לשון המשנה בהשותפין הרי זה חרם בלא כ"ף אין כמשמע דבריו שיהא כמו שמקדיש סתם חרם שהוא לכהן, שכאן אסור רק על עצמו או על חבירו לבד, ומכוין לאיסור, כחרמי גבוה, לא כן באומר הרי עלי כחרם, אז מתפס בדין הנחרמים סתם שהמה לכהנים, ודו"ק. ואם הי' במכוון מרבינו הוא נאות מאד. אור שמח שם ח

²⁷ כתב הרא"ש בסוגייתו אף על גב דבחרמי כהנים מועלין עד שיבא לידי כהנים והוי שפיר דבר הנדור מ"מ סתם חרמי כהנים משמע שכבר באו לידי כהן והתוס' ז"ל עמדו שם ג"כ על קושיא זאת. לח"מ שם

²⁸ רמב"ם שם הלכה יא דפסק כר' יהודה דאמר סתם תרומה ביהודה אסור בגליל מותר שאין אנשי הגליל מכירין בתרומת הלשכה סתם חרמים ביהודה מותרין ובגליל אסורין שאין אנשי הגליל מכירין את חרמי הכהנים. הטעם לפי שהיו מרוחקים מירושלים ואף על גב שהיו עולין לשלש רגלים כיון שלא היו משתהין שם והיו טרודים בצרכיהן לא היו מכירין בתרומת הלשכה וגם לא היו ביניהם כהנים וסתם חרמיהן לא היו אלא לשמים. רדב"ז שם, ועיין כס"מ

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

חרם סתם אלא לחרמי כהנים הרי זה מותר, וכן כל כיוצא בזה שאין הולכין בנדרים אלא אחר לשון אנשי אותו מקום באותו זמן.

ו. ספק נזירות להקל

בשונה מנדרים²⁹ ספק נזירות להקל³⁰, כלומר אם יש לנו ספק אם רצה להיות נזיר, שיש לפרש את אמירתו לשני צדדים נפרש לקולא שלא היתה כונתו לנזיר³¹, מכיון שנזיר צריך להביא קרבנותיו לבסוף, ויש בהן חטאת שאינו בא בנדבה, ובספק אם לשונו אינו לשון נזירות יביא חולין לעזרה, וממילא אינו יכול להביא קרבנותיו לבסוף, אם כן לא יהיה לו תקנה לעולם, ומשום כך אינו מכניס עצמו לספק³².

לפיכך אמר הריני נזיר אם יש בכרי הזה מאה כור, הלך ומצאו שנגנב או שאבד, ספק היה בו, ספק לא היה בו, מותר לשתות יין ולהטמא למתים.

²⁹ רמב"ם שם פרק ב הלכה ז – ט

³⁰ עיין ערך לחם יורה דעה סימן רלט דיני נזירות לו – לז שאפילו ספק נזירות שמשון. זהו דעת כל חכמי הדורות הראשונים. ור"י בן לב חלק ב' סימן פ"ז ורשד"ם י"ד סימן קל"א פסקו דספק נזירות שמשון להחמיר. ולראשונים שומעים. וכן נראה דעת הרמב"ם [נזירות ב, ז – ט; ד, יא] כסתם מתניתין דטהרות פרק ד' [משנה יב], מדסתם וכתב ספק נזירות להקל. ונראה לי דהרמב"ם סומך על דברי רבא, דאזלא סוגיא דתלמודא כותיה סוף פרק בית שמאי במסכת נזיר [לד, א], ועיין שם בדברי התוספות [ד"ה אלא], וסובר דכי מתרין רבא אי תניא תניא בנדרים פרק ב' [י"ט ע"ב], הכי קאמר, הדעת נותנת דלא מפלגינן בדין נזירות, דכיון דבסתם נזירות ספקו חמור מודא, לא מיעייל ביה איניש לספיקא כלל, אפילו הנודר כשמשון. ומשום הכי פסקו כסתמא דתלמודא דמסכת נזיר דאפילו ספק נזירות שמשון להקל, והכי פסיק ותני הרמב"ם ספק נזירות כו': ספק פלוגתא דרבנותא לא אזלינן ביה לקולא, ר"י בן לב שם. ולי נראה דבנדרים ליכא למימר הכי, דמכל מקום קדושה בידי אדם הוא מצד הנודר:

לז (מח) כתב רדב"ז בסימן תנ"ה [ח"ג סימן תתקכג] דאפילו במידי דרבנן לא אזלינן בפלוגתא דרבנותא לקולא. וצ"ע, [דקיימא לן] [רמב"ם ממרים א, ה] דבשל סופרים הלך אחר המיקל:

³¹ אולם אם ודאי רצה להיות נזיר רק הספק איך או לכמה זמן אזלינן לחומרא עיין תפארת ישראל [יכין] מסכת נזיר פרק א משנה ה דספק נזירות להקל [כפ"ד דטהרות מ"ב] זה דוקא באמר הריני נזיר בתנאי שיש כאן ק' גופים, וקודם שספרן נאבדו, דאז אי אפשר שנאמר שיהיה נזיר ויביא קרבנותיו לבסוף, דהרי יש בהן חטאת שאינו בא בנדבה, ודלמא פחות מק' גופים היה ויביא חולין לעזרה, ומדלא יכול להביא קרבנותיו לבסוף, אם כן לא יהיה לו תקנה לעולם, משום הכי לא מחית נפשיה לספיקא, מה שאין כן במשנה שם שאמר הריני נזיר מלא הבית או מלא הקופה בודקין אותו אם אמר אחת גדולה נזירתי נזיר שלשים יום ואם אמר סתם נזירתי רואין את הקופה כאילו היא מלאה חרדל ונזיר כל ימיו, הכא, הרי על כרחך מחית נפשיה לספק, דהרי על כל פנים נזירות קבל על עצמו, ובסוף ל' אי אפשר שיגלה, דשמא במלאה חרדל נזר, והוה ליה נזיר עולם [כמ"ד], והאי תנא ס"ל כרבי שם, דכל שלא אמר "נזירות", בלשון רבים הוה ליה כל ימיו נזירות א', ואסור לגלח סוף ל'.

³² ועוד שכיון שצריך תגלחת הרי יכניס עצמו לספר הקפת הראש, כמש"כ כרתי ופלתי קונטרס בית הספק סעיף יא, ולבאורה יל"ע בזמן הזה דבלא"ה לית ליה תקנתא אי"כ נימא ספק נזירות לחומרא, וצ"ע.

הלכות הדרף היומי

מסגת נדרים

וכן האומר הריני נזיר כשיהיה לפלוני בן ושמע חבירו ואמר אני, הרי זה ספק שמא לא נתכוון אלא להיות נזיר כמותו, או לומר שאני אוהב אותו כמותך, וספק נזירות להקל.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>